

На самиту Г20 у мексичком летовалишту Лос Кабос почело је да видљиво ври, између до јуче економских сијамских близанаца Америке и ЕУ. Можда су постали мало нервозни због састанка лидера групе БРИКС, који је одржан на истом месту дан пре почетка скупа Г20. Путин, Ху Ђинтао, Синг, Дилма Русеф и Џејкоб Зума, ем што су се заједнички симболично сликали, показали су да се пројект БРИКС развија у свему по њих, а и свет, пожељном економском правцу. На жалост Америке, све више се развијају њихови односи и у оном војном, најважнијем за стабилизовање новог мултиполарног, већ неколико година, насталом свету.

Доскоро најближи савезници и економски партнери Америка и ЕУ почели су да се узајамно оптужују за своје немале проблеме. Прво је Обама, уочи скорашњих америчких избора, и покушаја да одбрани свој председнички положај, оптужио ЕУ да је основни извор светске финансијске кризе, и главна претња америчком привредном опоравку. А тај опоравак је основни предуслов да он опстане на положају. Европљани нису остали дужни. „Њујорк тајмс“ констатује да „многи Немци виде англоамеричко залуђивање финансијском индустријом као главни разлог опадања западне конкурентности и пораст азијске“. Председник Европске комисије Жозе Мануел Барозо одбацује све веће америчке критике, и каже да порекло кризе није у Европи. Криза је настала у САД због благо речено неубичајене праксе у пословању на финансијском тржишту. Меркелова још жешће брани свој и положај ЕУ, и директно оптужује Америку да у том својеврсном рату, а преко својих агенција за рејтинг, манипулише светским тржиштима новца и тако терет кризе пребацује на друге, пре свега Европу.

Тако се открива нова реалност на терену, како то они воле да кажу, која се мора прихватити, да све већи број земаља и дојучерашњих (не)вољних савезника измиче контроли, па чак се и супротставља Америци.

И заиста ко је крив за кризу? Данас су сви који желе да знају свесни како је настао и као функционише данашњи светски финансијски систем [1]. Пре свега Европљани још увек не смеју до краја да то јавно демистификују од страха за последице, које би то имало пре свега за њихове земље, а онда и за остале. Стварање групе БРИК

[2]

изазвало је услове да се цивилизацијски преокрет на планети знатно убрза. У погодном окружењу нових научних и технолошких достигнућа, сада доступних свима, поготово брзо нарастајућим економским, па потом и војним силама Кине, Индије, Бразила и наравно Русије, то је постала реалност. Немогућност даљег функционисања светског економског система, наметнутог од Америке доларом и војном силом, једноставно тражи и налази нова решења. Притисак групе БРИКС, а и других јаких економија на долар

[3]

, основну полугу доскорашњег функционисања светског финансијског и економског система, изазвао је амерички одговор. Служећи се опробаном методом изазивања криза, и наговештајима да може бити још много горе, постигли су жељени ефекат у регионима света где су и даље

pater familias

. Земље које су под директном палицом САД на власти имале инсталиране људе који су на тим положајима пре свега да би штитили америчке интересе, без обзира на цену коју су плаћали грађани дотичних држава, платиле су највећу цену. Сви инвеститори из тих држава, тј. они који имају вишак новца, опет су потрчали да своје богатство претварају у долар или америчке обвезнице.

Верујући и даље у причу да је Америка једино безбедно место на планети, или бар најбезбедније, остварили су пожељан ефекат за САД и неповољан за Европу. Долар је ојачао, а евро ослабио до тачке сумње да ће уопште опстати. Тако је у том делу света створен привид да су узде, а и бич, и даље у чврстим рукама. Без обзира на највећи светски дуг, и катастрофалне учинке ратних интервенција у Авганистану и Ираку, Америка се путем своје медијске силе, и даље представља као бастион морала, економске силе и поготово апсолутног војног лидера. Па ко поверује, поверује. Сигурно да још увек има велики број оних земаља које *морају* да верују.

На другој страни је један сасвим другачији свет у коме пре свега има наде. Нада, или ти очекивања су феноменално експлоатисана људска илузија. Некад са правом, а некад не. Вера у бољи живот постала је свакодневница у земљама БРИКС-а и наравно других нарастајућих економија. Мексико, Турска, Индонезија, Јужна Кореја, Вијетнам, Малезија, Нигерија су у великом економском расту. Ове државе довеле су највећим делом своје становништво у ситуацију да осети тако потребан оптимизам, који покреће највећу силу, људску здружену енергију. Сигурно је то у почетку било релативно лако јер су животни услови у овим земљама били на изузетно ниском нивоу у односу на далеко одмакли западни свет. Историјска је чињеница да се исти тај западни свет углавном развијао, добрим делом, на свеколикој отимачини, на разне начине, свих највреднијих ресурса

остатка света. Како су некад отимали културна богатства, па и саму историју, тако су и још жешће отимали енергетска и рудна богатства. Ту је отимачина људи буквално, а потом и отимачина младих школованих, можда најгори вид експлоатације. Данас је дошло време да се под цивилизацијском обавезом сматра да се највреднија културна добра отета у Грчкој, Перуу, Египту, Кини, Русији враћају у матичне земље и цивилизације. Требало би очекивати да ће се ускоро, под притисцима, десити и цивилизацијски процес плаћања народима и земљама за отета природна богатства, у бар ближој историји. Сад постоји амерички преседан исплате Индијанцима, а богами и Абориџани ту не стоје лоше са Аустралијом.

У складу са тим, и новим временима и начинима бруталне експлоатације, биће потребно и правично израчунати колико су новца преко неолибералне хоботнице отели и узели од грађана појединих земаља творци овог система. Земље, и грађани тих земаља, од поверилаца свесно увучене у дужничко ропство, имају право на праведно умањење, илити отпис невероватног лихварског дела за исплату камата на позајмљени новац. Данас грађани Грчке са правом указују, и траже, да се тачно израчуна шта су они стварно дужни, а шта им је наметнуто финансијском окупацијом. Како и у којим условима су примили терет, који омогућава светским банкарима, иза којих стоји интерес најмоћније земље и њених пратилаца? Ко је измислио идеологију неолибералног капитализма и наметнуо је скоро целом свету? Ко је, где и како креирао новац којим се задуживало по свету? Да ли је тај новац био реалан или је виртуелно креиран? Неолиберална идеологија, као основ планетарне преваре, настала је у англосаксонској кухињи. Срачунато је приказивана као објективна, вредносно неутрална научна концепција, заснована на емпиријским подацима и на универзално важећим вредностима и идеалима. А заправо неолиберална идеологија урадила је свој посао, а то је искривљено приказивање и обмањивање, прикривање интереса којима неки процеси служе, а који се проглашавају неумитнима, оправданима и нужнима. Како смо сви укупно прошли са њом, препознатљиво је широм планете. Једина данас нормална „идеологија“ је нормалан живот. То подразумева природна права са којима се људи рађају. Право на живот и слободу, право на рад којим се омогућава нормалан живот и потомство, право на правну државу и објективно информисање.

Захваљујући светској мрежи сви који желе, а таквих је сада више милијарди, могу да разоткрију шта стоји иза било које идеологије. Скоро увек се то своди на власт, којом се

онда намеће воља мањине над већином , па самим тим и неправедна расподела свих ресурса које друштво има. Како један од главних зидара америчког система доминације последњих деценија Бжежински каже: „Широм света чежња за људским достојанством је централни изазов

,
инхерентан у феномен
у
глобалног политичког буђења
. С
тановништво изразито свесн
о
социјалне неправде

,
подигнуто је
на степен без преседана
. Грађани су
често кивни
због
недостатка
личног
политичког достојанства

“
Садашња средства комуникација, а поготово будућа, омогућавају веома брзо и масовно повезивање незадовољних по планети. То је огромна сила која се надвија над свим земљама, ма ког дела планете без изузетка.

[1] <http://www.nspm.rs/skoro-medijske-izjave-putnika-iz-bricsa-2012-06-25-15-34-2012>